Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

9. března 2017*

„Řízení o předběžné otázce — Nařízení (ES) č. 543/2008 — Čl. 15 odst. 1 — Článek 16 — Zmrazená nebo hluboce zmrazená kuřata — Maximální limit obsahu vody — Zastaralost tohoto limitu — Praktická opatření k provádění kontrol — Kontrolní analýza — Nařízení č. 612/2009 — Článek 28 — Vývozní náhrady pro zemědělské produkty — Podmínky pro poskytování — Řádná a uspokojivá obchodní jakost — Produkty, jež lze uvádět na trh za obvyklých podmínek“

Ve věci C-141/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím tribunal administratif de Rennes (správní soud v Rennes, Francie) ze dne 20. března 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 25. března 2015, v řízení

Doux SA, v úpadku,

proti

Etablissement national des produits de l’agriculture et de la mer (FranceAgriMer),

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, E. Juhász (zpravodaj), C. Vajda, K. Jürimäe a C. Lycourgos, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: V. Tourrès, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. března 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Doux SA J. Vogelem, M. Leroy a M. Lantournem, avocats,

— za francouzskou vládu D. Colasem a R. Coesmem, jakož i C. Candat a A. Daly, jako zmocněnci,

— za Evropskou komisi B. Schimou a A. Lewisem, jakož i K. Skelly, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 13. září 2016,

vydává tento

* * Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu ustanovení nařízení Komise (ES) č. 543/2008 ze dne 16. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o obchodní normy pro drůbeží maso (Úř. věst. 2008, L 157, s. 46), ve znění prováděcího nařízení Komise (EU) č. 1239/2012 ze dne 19. prosince 2012 (Úř. věst. 2012, L 350, s. 63), jakož i nařízení Komise (ES) č. 612/2009 ze dne 7. července 2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty (Úř. věst. 2009, L 186, s. 1), ve znění nařízení Komise (EU) č. 173/2011 ze dne 23. února 2011 (Úř. věst. 2011, L 49, s. 16).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Doux SA, v úpadku, zastoupenou S. Gautier a společností SCP Valliot-Le Guenevé-Abittbol, jednající jako insolvenční správci, na straně jedné a Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer) na straně druhé, ohledně poskytnutí vývozních náhrad za šarže zmrazených a hluboce zmrazených kuřat vyvážené mimo Evropskou unii.

Právní rámec

3 Článek 15 odst. 1 nařízení č. 543/2008 stanoví:

„Aniž je dotčen čl. 16 odst. 5 a čl. 17 odst. 3, zmrazená a hluboce zmrazená kuřata mohou být uváděna na trh v [Unii] za účelem výkonu povolání nebo k obchodním účelům pouze tehdy, pokud obsah vody není vyšší než technicky nevyhnutelné hodnoty stanovené analytickou metodou popsanou v příloze VI (odkapávací metoda) nebo metodou popsanou v příloze VII (chemická metoda).“

4 Článek 16 tohoto nařízení stanoví:

„1. Pravidelné kontroly absorbované vody podle přílohy IX nebo kontroly podle přílohy VI jsou prováděny na jatkách nejméně jednou za osmihodinový pracovní blok.

Pokud tyto kontroly zjistí, že množství absorbované vody je větší než povolený celkový obsah vody podle tohoto nařízení, přičemž se bere v úvahu voda absorbovaná jatečními těly během jednotlivých etap zpracování nepodléhajících kontrole, a pokud je množství absorbované vody větší než hodnoty uvedené v bodě 10 přílohy IX nebo v bodě 7 přílohy VI, musí jatka neprodleně provést nezbytné technické úpravy procesu zpracování.

2. Ve všech případech uvedených ve druhém pododstavci odstavce 1 a v každém případě nejméně jednou za každé dva měsíce se provádí kontroly obsahu vody podle čl. 15 odst. 1 odběrem vzorků ze zmrazených a hluboce zmrazených kuřat z každých jatek podle přílohy VI nebo VII, podle rozhodnutí příslušného orgánu členského státu. Tyto kontroly se neprovádějí u jatečních těl, u kterých je příslušnému orgánu uspokojivě doloženo, že jsou určena výhradně pro vývoz.

3. Za provádění kontrol uvedených v odstavcích 1 a 2 odpovídají příslušné orgány nebo orgány v jejich pravomoci. Příslušné orgány mohou ve zvláštních případech zvolit přísnější přístup při uplatňování odstavce 1, a zejména bodů 1 a 10 přílohy IX, jakož i odstavce 2 tohoto článku při kontrole určitých jatek, pokud bude nutné zajistit, aby celkový obsah vody odpovídal hodnotám stanoveným tímto nařízením.

Ve všech případech, kdy se zjistí, že určitá šarže zmrazených nebo hluboce zmrazených kuřat nevyhovuje tomuto nařízení, je možné znovu začít s prováděním kontrol v minimálních intervalech podle odstavce 2 teprve tehdy, až tři po sobě následující kontroly, provedené podle příloh VI nebo VII a zaměřené na vzorky odebrané během tří různých dnů produkce v období maximálně čtyř týdnů, prokáží negativní výsledky. Náklady na tyto kontroly hradí příslušná jatka.

4. Pokud při chlazení vzduchem odpovídají výsledky kontroly podle odstavců 1 a 2 požadavkům stanoveným v přílohách VI až IX po dobu šesti měsíců, četnost kontrol podle odstavce 1 může být snížena na jednou za měsíc. Avšak neplnění požadavků stanovených v uvedených přílohách má za následek opětovné zavedení kontrol podle odstavce 1.

5. Pokud výsledky kontroly podle odstavce 2 překračují přípustné hodnoty, příslušná šarže je považována za nevyhovující tomuto nařízení. V takovém případě však mohou příslušná jatka požádat, aby byla provedena druhá kontrolní analýza v referenční laboratoři daného členského státu s použitím metody, kterou zvolí příslušný orgán tohoto členského státu. Náklady na kontrolní analýzu hradí nabyvatel šarže.

6. Pokud je po provedení uvedené kontrolní analýzy nezbytné považovat danou šarži za nevyhovující tomuto nařízení, přijmou příslušné orgány vhodná opatření, jejichž cílem je umožnit uvedení takové šarže na trh [Unie] pouze pod podmínkou, že jednotlivá a skupinová balení jatečně upravených těl uvedou jatka na trh pod dohledem příslušného orgánu; tato balení musí být opatřena páskou nebo štítkem, na kterých je velkými červenými písmeny uveden nejméně jeden z údajů stanovených v příloze X.

Šarže uvedená v prvním pododstavci zůstává pod dohledem příslušného orgánu, dokud není označena podle tohoto odstavce nebo určena k jinému účelu. Pokud je příslušnému orgánu doloženo, že šarže uvedená v prvním pododstavci je určena k vývozu, přijme příslušný orgán všechna nezbytná opatření, aby uvedená šarže nemohla být uvedena na trh v [Unii].

Údaje uvedené v prvním pododstavci musí být vyznačeny na nápadném místě tak, aby byly snadno viditelné, jasně čitelné a nesmazatelné. Nesmí je žádným způsobem zakrývat, překrývat nebo přerušovat jiné nápisy nebo obrazové značení. Písmena musí být u jednotlivých balení nejméně 1 cm vysoká a u skupinových balení 2 cm.“

5 Článek 18 odst. 2 nařízení č. 543/2008 zní takto:

„Členské státy přijmou praktická opatření k provádění kontrol podle článků 15, 16 a 17 ve všech fázích uvádění produktů na trh, včetně kontrol dovozů ze třetích zemí prováděných při celním odbavení podle příloh VI a VII. O těchto opatřeních uvědomí ostatní členské státy a Komisi. Všechny důležité změny musí být okamžitě oznámeny ostatním členským státům a Komisi.“

6 Příloha VI tohoto nařízení, nadepsaná „Stanovení množství vody uvolněné rozmrazováním (Odkapávací test)“ stanoví v bodě 7, nadepsaném „Hodnocení výsledku“:

„Pokud průměrné množství vody uvolněné rozmrazením 20 jatečně upravených těl ve vzorku přesáhne níže uvedené procentuální hodnoty, množství vody absorbované během zpracování se považuje za větší, než je přípustná limitní hodnota.

Procentuální hodnoty v případě zmrazení jsou:

1,5 % u chlazení vzduchem,

3,3 % u chlazení vzduchem s postřikem,

5,1 % u chlazení ve vodní lázni ponořením,

[…]“

7 Příloha VII tohoto nařízení, nadepsaná „Stanovení celkového obsahu vody v kuřatech (Chemický test)“, popisuje chemický postup umožňující stanovit tento obsah.

8 Článek 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009 stanoví:

„Žádná náhrada není poskytnuta pro produkty, které nemají řádnou a uspokojivou obchodní jakost v den přijetí vývozního prohlášení.

Produkty vyhovují požadavku stanovenému v prvním pododstavci, pokud mohou být uvedeny na trh na území [Unie] za obvyklých podmínek a podle popisu, který je uveden v žádosti o poskytnutí náhrady, a jestliže, jsou-li určené k lidské spotřebě, není vyloučena nebo podstatně snížena možnost jejich použití pro tento účel z důvodu jejich vlastností nebo jejich stavu.

Soulad produktů s požadavky stanovenými v prvním pododstavci musí být prověřen v souladu s normami nebo zvyklostmi platnými v [Unii].

Náhrada je však také poskytnuta, pokud vyvážené produkty podléhají v zemi určení zvláštním závazným podmínkám, zejména zdravotním a hygienickým, které neodpovídají normám nebo zvyklostem platným v [Unii]. Je zodpovědností vývozce na žádost příslušného orgánu prokázat, že produkty splňují tyto závazné podmínky platné v zemi určení.

Kromě toho mohou být pro některé produkty přijata zvláštní ustanovení.“

9 Nařízení Komise (ES) č. 1276/2008 ze dne 17. prosince 2008 o sledování vývozů zemědělských produktů, pro které jsou poskytovány náhrady nebo jiné částky, prováděném prostřednictvím fyzických kontrol (Úř. věst. 2008, L 339, s. 53), ve znění nařízení Komise (EU) č. 278/2010 ze dne 31. března 2010 (Úř. věst. 2010, L 86, s. 15), v čl. 5 odst. 4 stanoví:

„Vývozní celní úřad dbá na to, aby byl dodržován článek 21 nařízení [Komise] (ES) č. 800/1999 [ze dne 15. dubna 1999, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty (Úř. věst 1999, L 102, s. 11; Zvl. vyd. 03/25, s. 129)]. Pokud je řádná a uspokojivá obchodní jakost produktu předmětem konkrétních podezření, ověří vývozní celní úřad soulad produktu s použitelnými předpisy Společenství, zejména s veterinárními a rostlinolékařskými předpisy.“

10 Nařízení č. 800/1999 bylo zrušeno nařízením č. 612/2009. Znění čl. 21 odst. 1 bylo totožné se zněním čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009.

11 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex) (Úř. věst. 2008, L 145, s. 1, dále jen „celní kodex“), které bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. 2013, L 269, s. 1), v čl. 118 odst. 2 stanovilo, že osoba činící celní prohlášení má právo být přítomna či zastoupena při kontrole zboží a odebírání vzorků.

12 Článek 119 odst. 1 druhý pododstavec tohoto kodexu stanovil, že deklarant mohl rovněž požadovat provedení další kontroly nebo odběru vzorků, jestliže se domníval, že výsledky získané příslušnými orgány neplatí.

Okolnosti sporu v původním řízení a předběžné otázky

13 Společnost Doux vyváží v rámci svých činností výroby a prodeje drůbežího masa zmrazená kuřata do třetích zemí. Aby ji byly poskytnuty vývozní náhrady, složila jistoty. Jednou z podmínek poskytnutí těchto náhrad bylo splnění požadavku, aby vyvážené výrobky měly „řádnou a uspokojivou obchodní jakost“ v souladu s čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009.

14 FranceAgriMer, veřejnoprávní instituce založená podle francouzského práva, která je pověřena poskytováním vnitrostátních a unijních subvencí, provedla kontroly kuřat produkovaných společností Doux, která byla určena na vývoz, a konstatovala, že obsah vody v těchto kuřatech překračuje předepsané limitní hodnoty stanovené v přílohách VI a VII nařízení č. 543/2008. V důsledku toho FranceAgriMer pozastavila rozhodnutím ze dne 22. července 2013 uvolnění jistot souvisejících s žádostmi o vývozní náhrady, které byly zaregistrovány po 21. dubnu 2013.

15 Na základě žaloby podané dne 20. září 2013 předložila Doux předkládajícímu soudu návrh na zrušení rozhodnutí FranceAgriMer. Tvrdí, že toto rozhodnutí je stiženo nesprávným právním posouzením, jelikož podmiňuje přiznání vývozních náhrad za zmrazené drůbeží maso obsahem vody v tomto mase, ačkoli limitní hodnoty stanovené v článku 15 uvedeného nařízení se na toto maso nepoužijí, jestliže je toto maso určeno na vývoz mimo Unii.

16 Kromě toho společnost Doux uvádí, že překročení těchto limitů obsahu vody nemá vliv na „řádnou a uspokojivou obchodní jakost“ vyvážených produktů ve smyslu čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009 a že její produkty jsou v souladu s normami a zvyklostmi platnými v zemích určení. Vzhledem k tomu, že uvedené limitní hodnoty nebyly změněny, staly se navíc podle společnosti Doux nevhodnými a zastaralými.

17 FranceAgriMer uvádí, že podle čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009 nemohou být vývozní náhrady přiznány, pokud dotčené produkty nelze uvádět na trh v Unii za obvyklých podmínek a pokud takové produkty nemají ke dni přijetí vývozního prohlášení „řádnou a uspokojivou obchodní jakost“. Zmrazené kuřecí maso, jehož obsah vody překračuje limitní hodnoty stanovené v článku 15 nařízení č. 543/2008, nesplňuje podmínky stanovené v čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009, a jeho vývoz tak nezakládá nárok na poskytnutí náhrady. FranceAgriMer poznamenává, že 98 % kontrol zmrazeného kuřecího masa vyvezeného společností Doux, které byly provedeny v letech 2012 a 2013, vedlo k závěrům, které nebyly v souladu s tímto požadavkem.

18 Co se týče kontrol uskutečněných ohledně obsahu vody ve zmrazených kuřatech dotčených ve věci v původním řízení, Doux uvádí, že je nelze vůči ní namítat, jelikož francouzský zákonodárce nepřijal praktická opatření k provádění kontrol podle článků 15 až 17 nařízení č. 543/2008 ve všech fázích uvádění na trh. Tato společnost kromě toho napadá rozhodnutí FranceAgriMer o zamítnutí její žádosti na provedení kontrolní analýzy podle čl. 16 odst. 5 tohoto nařízení, jak je stanoveno v případě, kdy výsledky kontrol uvedených v čl. 16 odst. 2 uvedeného nařízení překračují přípustné hodnoty.

19 Za těchto podmínek se tribunal administratif de Rennes (správní soud v Rennes, Francie) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Představuje prahová hodnota obsahu vody stanovená v článku 15 nařízení č. 543/2008 a v jeho přílohách VI a VII požadavek ‚řádné a uspokojivé obchodní jakosti‘ ve smyslu čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009 a rozsudku ze dne 7. září 2006, Nowaco Germany (C-353/04, EU:C:2006:522)?

2) Může být zmrazená drůbež, která překročí prahovou hodnotu obsahu vody stanovenou v článku 15 nařízení č. 543/2008 a v jeho přílohách VI a VII a je opatřena osvědčením o zdravotní nezávadnosti vydaným příslušným úřadem, uvedena na trh v Unii za obvyklých podmínek ve smyslu článku 28 nařízení č. 612/2009, a případně za jakých podmínek?

3) Je skutečnost, že prahová hodnota obsahu vody zůstává stanovena na 5,1 % podle přílohy VI nařízení [č. 543/2008] a že nebyla již několik desetiletí upravována navzdory údajným změnám v chovatelské praxi a kritice v některých vědeckých studiích ohledně zastaralosti této hraniční hodnoty, v souladu s unijním právem a zejména se zásadou právní jistoty?

4) Jsou přílohy VI a VII nařízení č. 543/2008 dostatečně přesné pro provádění kontrol stanovených v článku 15 nařízení [č. 543/2008], nebo měla Francie určit ‚praktická opatření k provádění kontrol' ‚ve všech fázích uvádění produktu na trh' s tím, že jinak nelze výsledky kontrol provedených ve fázi vývozu produktů uplatňovat?

5) Mohou se žádosti o kontrolní analýzu, jež mohou být podle ustanovení čl. 16 odst. 2 nařízení č. 543/2008 ve spojení s odstavcem 5 téhož článku podávány ve vztahu k výsledkům kontrol na jatkách, vztahovat i na kontroly provedené ve fázi uvádění vyvážených produktů na trh, a to za přítomnosti účastníků, zejména podle článku 41 Listiny základních práv Evropské unie?"

K předběžným otázkám

K třetí otázce

20 Vzhledem k tomu, že se třetí otázka týká platnosti prahových hodnot obsahu vody ve zmrazeném a hluboce zmrazeném kuřecím mase, které jsou uvedeny v článku 15 nařízení č. 543/2008, je třeba přezkoumat nejprve tuto otázku.

21 Třetí otázkou předkládající soud v podstatě žádá Soudní dvůr, aby se vyjádřil k platnosti prahových hodnot obsahu vody ve zmrazeném a hluboce zmrazeném kuřecím mase, které jsou definovány v čl. 15 odst. 1 a v přílohách VI a VII nařízení č. 543/2008, jelikož tyto prahové hodnoty jsou zastaralé.

22 Co se v tomto ohledu týče údajného zásahu do právní jistoty, je třeba připomenout, že tato zásada vyžaduje, aby unijní právní úprava umožnila dotčeným osobám přesně se seznámit s rozsahem povinností, které jim uvedená úprava ukládá, a aby tyto osoby měly možnost jednoznačně znát svá práva a povinnosti a postupovat podle toho (rozsudky ze dne 10. března 2009, Heinrich, C-345/06, EU:C:2009:140, bod 44, jakož i ze dne 29. března 2011, ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další, C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190, bod 68).

23 Článek 15 odst. 1 nařízení č. 543/2008, jakož i přílohy VI a VII tohoto nařízení přitom jasně definují obsah a rozsah požadavků, které stanoví. Tato ustanovení určují jednoznačně jak produkty, na které se vztahují, a to zmrazená a hluboce zmrazená kuřata, tak i limit obsahu vody, který nelze překročit.

24 Kromě toho nepřepracování maximálních hodnot obsahu vody stanovených uvedeným nařízením pro zmrazené a hluboce zmrazené kuřecí maso, které vedlo k tomu, že právní situace žalobkyně v původním řízení se nezměnila, nemůže porušit zásadu právní jistoty.

25 Co se týče argumentu společnosti Doux vycházejícího ze skutečnosti, že limitní hodnoty obsahu vody stanovené nařízením č. 543/2008, které odpovídají limitním hodnotám, které se nacházely v nařízení Komise (EHS) č. 2891/93 ze dne 21. října 1993, kterým se mění nařízení (EHS) č. 1538/91, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (EHS) č. 1906/90 o některých obchodních normách pro drůbeží maso (Úř. věst. 1993, L 263, s. 12; Zvl. vyd. 03/15, s. 160), jsou vzhledem ke své zastaralé povaze protiprávní, jelikož obsah fyziologické vody v drůbeži od roku 1993 významně stoupl a tyto hodnoty již neodpovídají nové situaci, v níž se mají použít, je třeba uvést, že ani počet uplynulých let od přijetí ustanovení unijního práva týkajících se maximální hodnoty obsahu vody ve zmrazeném kuřecím mase, ani vědecké studie předložené žalobkyní v původním řízení, které poukazují na nezbytnost zvýšit tyto hodnoty, nemohou v projednávaném případě zpochybnit platnost čl. 15 odst. 1 nařízení č. 543/2008, jakož ani příloh VI a VII tohoto nařízení.

26 Unijní normotvůrce totiž disponuje širokou posuzovací pravomocí při výkonu pravomocí, které mu jsou svěřeny v oblasti zemědělství, pokud má provést komplexní posouzení a hodnocení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. června 2016, Lidl, C-134/15, EU:C:2016:498, bod 47 a citovaná judikatura). Tak je tomu v případě rozhodnutí, zda provést přepracování platné právní úpravy, která se týká limitů obsahu vody ve zmrazených a hluboce zmrazených kuřatech, či nikoli.

27 Žádná skutečnost uplatněná společností Doux a dalšími dotčenými, kteří předložili písemná vyjádření Soudnímu dvoru, neprokazuje zjevné porušení mezí posuzovací pravomoci, kterou tento normotvůrce disponuje při výkonu pravomocí v oblasti společné zemědělské politiky.

28 V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise ve svém vyjádření uvedla, že sledovala vývoj, který může vést k nezbytné úpravě limitních hodnot obsahu vody stanovených nařízením č. 543/2008 pro zmrazená a hluboce zmrazená kuřata, a dodala, že i když obsah fyziologické vody u kuřat je v současnosti nepatrně vyšší než obsah zjištěný v roce 1993, případná změna limitních hodnot obsahu vody by vedla pravděpodobně k jejich snížení, a nikoli jejich zvýšení, jelikož technický rozvoj umožňuje snížit absorbování cizí vody při přípravě tohoto masa.

29 Pokud jde o argument společnosti Doux, podle něhož limitní hodnoty dotčené ve věci v původním řízení nebyly ke dni jejich přijetí v souladu s ustanoveními nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů) (Úř. věst. 2007, L 299, s. 1) v rozsahu, v němž toto nařízení zahrnuje ustanovení nařízení Rady (EHS) č. 1906/90 ze dne 26. června 1990 o některých obchodních normách pro drůbeží maso (Úř. věst. 1991, L 173, s. 1; Zvl. vyd. 03/10, s. 92), jehož sedmý bod odůvodnění zmiňuje převážně technický ráz zmíněných otázek a pravděpodobnou nutnost často přijímat novely, postačí uvést, že žádné z těchto nařízení neukládá zvláštní povinnost pravidelně přepracovávat hodnoty obsahu vody.

30 Z výše uvedených úvah tedy vyplývá, že přezkum třetí otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost limitních hodnot obsahu vody v kuřecím mase, které jsou definovány v čl. 15 odst. 1 a v přílohách VI a VII nařízení č. 543/2008.

K první a druhé otázce

31 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně, je, zda čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že zmrazená nebo hluboce zmrazená kuřata, jejichž obsah vody přesahuje limitní hodnoty stanovené nařízením č. 543/2008, lze uvádět na trh za podmínek obvyklých na území Unie a splňují požadavek řádné a uspokojivé obchodní jakosti, pokud mají osvědčení o zdravotní nezávadnosti vydané příslušným orgánem.

32 Článek 15 odst. 1 nařízení č. 543/2008 v zásadě zakazuje uvádění zmrazených nebo hluboce zmrazených kuřat na trh na území Unie, jejichž obsah vody překračuje limitní hodnoty stanovené v příloze VI nebo VII.

33 Uvádění takových kuřat na trh je možné pouze výjimečně, pokud jsou splněny podmínky stanovené v čl. 16 odst. 6 tohoto nařízení.

34 Normy týkající se uvádění zmrazených nebo hluboce zmrazených kuřat na trh stanovené tímto nařízením se použijí pouze na produkty uváděné na trh na území Unie, a nikoli na produkty vyvážené do třetích zemí.

35 Zmrazená nebo hluboce zmrazená kuřata tak mohou být vyvážena mimo Unii, aniž byla předmětem kontroly stanovené v čl. 16 odst. 2 nařízení č. 543/2008, aniž musela splnit limitní hodnoty obsahu vody stanovené v přílohách VI nebo VII tohoto nařízení a aniž se na ně vztahovala označovací povinnost stanovená v čl. 16 odst. 6 tohoto nařízení.

36 Z judikatury Soudního dvora však vyplývá, že se musí rozlišovat mezi právem hospodářských subjektů na vývoz svých produktů a nárokem na poskytnutí vývozní náhrady, což naznačuje, že vývoz nevede nezbytně k přiznání vývozních náhrad (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. září 2006, Nowaco Germany, C-353/04, EU:C:2006:522, body 35 a 36).

37 Aniž jsou dotčena ustanovení čl. 28 odst. 1 čtvrtého pododstavce nařízení č. 612/2009, v jejichž případě ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, nevyplývá, že by byly v projednávaném případě splněny podmínky použití, čl. 28 odst. 1 první a druhý pododstavec tohoto nařízení podmiňuje přiznání vývozních náhrad požadavkem, aby vyvážené produkty měly „řádnou a uspokojivou obchodní jakost“, což vyžaduje, aby tyto výrobky mohly být uváděny na trh na území Unie za obvyklých podmínek.

38 Způsobilost produktu být uváděn na trh „za obvyklých podmínek“ je nedílnou součástí pojmu „řádná a uspokojivá obchodní jakost“ (rozsudky ze dne 26. května 2005, SEPA, C-409/03, EU:C:2005:319, bod 26, a ze dne 1. prosince 2005, Fleisch-Winter, C-309/04, EU:C:2005:732, bod 21). Produkt, který nemůže být uváděn na trh na území Unie za obvyklých podmínek a podle popisu, který je uveden v žádosti o poskytnutí náhrady, tento požadavek nesplňuje (rozsudky ze dne 26. května 2005, SEPA, C-409/03, EU:C:2005:319, bod 22, a ze dne 1. prosince 2005, Fleisch-Winter, C-309/04, EU:C:2005:732, bod 20).

39 Za takových podmínek není možné odpovědět na první a druhou předběžnou otázku odděleně. Jestliže kuřata dotčená ve věci v původním řízení nemohou být uváděna na trh „za obvyklých podmínek“ na území Unie, nesplňují ani požadavek „řádné a uspokojivé obchodní jakosti“. Naproti tomu, pokud dotčené produkty mohou být uváděny na trh na území Unie za „obvyklých podmínek“, jejich „řádná a uspokojivá obchodní jakost“ musí být uznána.

40 V důsledku toho je třeba určit, zda se uvádění zmrazeného a hluboce zmrazeného kuřecího masa na trh v rámci režimu výjimky podle čl. 16 odst. 6 nařízení č. 543/2008 uskutečňuje „za obvyklých podmínek“, či nikoli.

41 V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora vyplývá, že je třeba přezkoumat, zda je šarže kuřat uváděná na trh v Unii „za obvyklých podmínek“, na základě požadavků stanovených v uvedeném nařízení, které se týkají přímo kvality produktů, a nikoli na základě požadavků, jejichž cílem je pouze informovat spotřebitele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. září 2006, Nowaco Germany, C-353/04, EU:C:2006:522, bod 38).

42 Podle čl. 16 odst. 6 nařízení č. 543/2008, pokud se ukáže, že šarže zmrazených nebo hluboce zmrazených kuřat není v souladu s tímto nařízením, jelikož překračuje přípustné hodnoty obsahu vody, příslušný orgán zajistí, aby dotčená jednotlivá a skupinová balení byla opatřena páskou nebo štítkem, na kterých je velkými červenými písmeny uvedeno „Obsah vody překračuje limit ES“. Tento údaj musí být vyznačen na nápadném místě tak, aby byl snadno viditelný, jasně čitelný a nesmazatelný. Písmena musí být u jednotlivých balení nejméně 1 cm vysoká a u skupinových balení 2 cm.

43 Cílem takového zpracování a povinných údajů není jenom informování spotřebitelů, nýbrž i jejich varování tím, že je upozorní na to, že kvalita dotčených produktů byla ovlivněna a zboží má tedy nižší kvalitu.

44 Za těchto podmínek nelze mít za to, že produkty zpracované a označené v souladu s čl. 16 odst. 6 nařízení č. 543/2008 jsou uváděny na trh za „obvyklých podmínek“ na území Unie a tyto produkty nesplňují požadavek „řádné a uspokojivé obchodní jakosti“.

45 Takový závěr nemůže být vyvrácen skutečností, že dotčené produkty jinak splňují hygienické předpisy.

46 Na první a druhou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že zmrazená nebo hluboce zmrazená kuřata, jejichž obsah vody přesahuje limitní hodnoty stanovené nařízením č. 543/2008, nelze uvádět na trh za obvyklých podmínek na území Unie a nesplňují požadavek řádné a uspokojivé obchodní jakosti, i když mají osvědčení o zdravotní nezávadnosti vydané příslušným orgánem.

K čtvrté otázce

47 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 18 odst. 2 nařízení č. 543/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že stanoví členským státům povinnost přijmout praktická opatření v oblasti kontroly zmrazených a hluboce zmrazených kuřat určených na vývoz s nárokem na vývozní náhradu a že v případě nepřijetí takových praktických opatření nelze vůči dotčeným podnikům uplatňovat výsledky kontrol souvisejících s vývozem.

48 Pokud se jedná o finanční podpory na vývoz zmrazených a hluboce zmrazených kuřat mimo Unii, musí celní úřad zajistit v souladu s čl. 5 odst. 4 nařízení č. 1276/2008, aby byl dodržen čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009. Pokud má tento celní úřad pochybnosti o „řádné a uspokojivé obchodní jakosti“ vyváženého produktu, musí přezkoumat soulad produktu s použitelnými ustanoveními unijního práva.

49 Vzhledem k tomu, že dodržení maximálního obsahu vody v zmrazených nebo hluboce zmrazených kuřatech stanoveného v článku 15 nařízení č. 543/2008 představuje podmínku pro to, aby toto maso mohlo být považováno za produkt „řádné a uspokojivé obchodní jakosti“ podle čl. 28 odst. 1 nařízení č. 612/2009, musí se použít metody určení tohoto obsahu popsané v přílohách VI a VII nařízení č. 543/2008 za účelem kontroly, zda je tato podmínka splněna.

50 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že předkládací rozhodnutí neobsahuje žádnou informaci, která by mohla prokázat, že techniky a metody stanovené v uvedených přílohách neumožňují provést náležitým způsobem tyto kontroly.

51 Jak vyplývá z bodu 23 tohoto rozsudku, přílohy VI a VII nařízení č. 543/2008 jsou dostatečně přesné pro provádění kontrol zmrazených a hluboce zmrazených kuřat, která jsou určena k vývozu s nárokem na vývozní náhradu.

52 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba na čtvrtou otázku odpovědět tak, že jelikož jsou přílohy VI a VII nařízení č. 543/2008 dostatečně přesné pro provedení kontrol zmrazených a hluboce zmrazených kuřat určených k vývozu s nárokem na vývozní náhradu, nepřijetí praktických opatření, jejichž přijetí vyžaduje čl. 18 odst. 2 uvedeného nařízení, nevede k tomu, že vůči dotčeným podnikům nelze uplatňovat výsledky těchto kontrol.

K páté otázce

53 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 16 odst. 5 nařízení č. 543/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že právo požádat o kontrolní analýzu podle uvedeného ustanovení se použije na kontroly provedené v souvislosti s vývozem zmrazených a hluboce zmrazených kuřat s nárokem na vývozní náhradu.

54 Vzhledem k tomu, že podle čl. 16 odst. 2 nařízení č. 543/2008 kontroly obsahu vody v zmrazených a hluboce zmrazených kuřatech stanovené v čl. 15 odst. 1 tohoto nařízení nemusí být provedeny na jatečných tělech, pokud je prokázáno, že jsou určena výhradně k vývozu, není čl. 16 odst. 5 uvedeného nařízení v projednávaném případě relevantní. Ustanovení týkající se postupů kontroly zboží určeného k vývozu mimo Unii jsou zakotvena v celním kodexu.

55 Soudní dvůr již měl příležitost vyjádřit se k právům a povinnostem vývozce a právům a povinnostem vnitrostátního celního orgánu, pokud jde o kontroly vyvážených produktů, které zakládají nárok na získání vývozní náhrady, ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 7. září 2006, Nowaco Germany (C-353/04, EU:C:2006:522).

56 Uvedl, že pokud jde konkrétně o kontroly vývozu, který zakládá nárok na náhradu, unijní právní úprava stanoví formu spolupráce mezi vývozcem a vnitrostátním celním orgánem za účelem řádného provedení těchto kontrol [viz v kontextu nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 1992, L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 82/97 ze dne 19. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 17, s. 1; Zvl. vyd. 02/08, s. 179), rozsudek ze dne 7. září 2006, Nowaco Germany (C-353/04, EU:C:2006:522, bod 63)].

57 V tomto ohledu je třeba připomenout, že celní kodex stanovil zejména v čl. 118 odst. 2 a čl. 119 odst. 1 druhém pododstavci, že osoba činící celní prohlášení má právo být přítomna či zastoupena při kontrole zboží a odebírání vzorků a že může rovněž požadovat provedení další kontroly nebo odběru vzorků, jestliže se domnívá, že výsledky získané příslušnými orgány neplatí.

58 Celní kodex tak zajišťuje hospodářským subjektům právo, které je srovnatelné s právem stanoveným v čl. 16 odst. 5 nařízení č. 543/2008.

59 Bez ohledu na práva stanovená v čl. 118 odst. 2 a čl. 119 odst. 1 druhém pododstavci celního kodexu je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora vývozce podáním žádosti o náhradu vždy zajišťuje výslovně či implicitně existenci řádné a „uspokojivé obchodní jakosti“, a proto musí podle vnitrostátních pravidel dokazování prokázat, že tato podmínka je splněna v případě, kdy je prohlášení zpochybněno vnitrostátními orgány (rozsudek ze dne 1. prosince 2005, Fleisch-Winter, C-309/04, EU:C:2005:732, bod 35).

60 A konečně článek 41 Listiny základních práv Evropské unie, z jehož znění jasně vyplývá, že se nevztahuje na členské státy, nýbrž pouze na instituce, orgány a jiné unijní subjekty (rozsudek ze dne 17. prosince 2015, WebMindLicenses, C-419/14, EU:C:2015:832, bod 83), není ve věci v původním řízení relevantní.

61 Za těchto podmínek je třeba na pátou otázku odpovědět tak, že vývozce zmrazených a hluboce zmrazených kuřat se může v souladu s čl. 118 odst. 2 a čl. 119 odst. 1 druhým pododstavcem celního kodexu jednak osobně účastnit nebo být zastoupen na kontrole zboží nebo odebírání vzorků a jednak může požadovat provedení další kontroly nebo odběru vzorků uvedeného zboží, pokud se domnívá, že výsledky získané příslušnými orgány nejsou platné.

K nákladům řízení

62 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **Přezkum třetí otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost limitních hodnot obsahu vody v kuřecím mase, které jsou definovány v čl. 15 odst. 1 a v přílohách VI a VII nařízení Komise (ES) č. 543/2008 ze dne 16. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o obchodní normy pro drůbeží maso, ve znění prováděcího nařízení Komise (EU) č. 1239/2012 ze dne 19. prosince 2012.**

2) **Článek 28 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 612/2009 ze dne 7. července 2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty, ve znění nařízení Komise (EU) č. 173/2011 ze dne 23. února 2011, musí být vykládán v tom smyslu, že zmrazená nebo hluboce zmrazená kuřata, jejichž obsah vody přesahuje limitní hodnoty stanovené nařízením č. 543/2008, ve znění prováděcího nařízení č. 1239/2012, nelze uvádět na trh za podmínek obvyklých na území Unie a nesplňují požadavek řádné a uspokojivé obchodní jakosti, i když mají osvědčení o zdravotní nezávadnosti vydané příslušným orgánem.**

3) **Přílohy VI a VII nařízení č. 543/2008, ve znění prováděcího nařízení č. 1239/2012, jsou dostatečně přesné pro provedení kontrol zmrazených a hluboce zmrazených kuřat určených k vývozu s nárokem na vývozní náhradu, takže okolnost, že členský stát nepřijal praktická opatření, jejichž přijetí vyžaduje čl. 18 odst. 2 uvedeného nařízení, nevede k tomu, že vůči dotčeným podnikům nelze uplatňovat výsledky těchto kontrol.**

4) **Vývozce zmrazených nebo hluboce zmrazených kuřat se může v souladu s čl. 118 odst. 2 a čl. 119 odst. 1 druhým pododstavcem nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex), jednak osobně účastnit nebo být zastoupen na kontrole tohoto zboží nebo odebírání vzorků a jednak může rovněž požadovat provedení další kontroly nebo odběru vzorků uvedeného zboží, pokud se domnívá, že výsledky získané příslušnými orgány nejsou platné.**

Podpisy